

ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ЯК ОСОБИСТІСНО- ОРІЄНТОВНОЇ ОСВІТИ

**Марина
ПАЛЬЧУК**

Директор Сімферопольського вищого професійного училища ресторанного сервісу та туризму, доцент, кандидат педагогічних наук

Директор школи, ліцею, гімназії № 6 2007

84

Здатність освітнього закладу достатньо гнучко реагувати на потреби суспільства, зберігаючи при цьому

накопичений позитивний досвід, має велике значення. Це стосується і школи, і професійного училища, і вузу [2, с.6].

Головний стратегічний напрям розвитку системи професійної освіти в різних країнах світу сьо-годні полягає у вирішенні проблеми професійної

орієнтації і, як наслідок профільного навчання старшокласників, в загальноосвітніх школах. І разом з цим професійну орієнтацію можна розглядати як необхідну умову інтелектуального, творчого й морального розвитку учнів.

Відомий американський педагог М. Гудлед, говорячи про роль школи в сучасному постіндустріальному суспільстві, підкреслює: „Школа і тільки школа створюється для того, щоб забезпечити систематичний, постійно підтримуваний процес освіти, суть якого полягає у передачі знань, умінь, відношень, цінностей, почувань” [5]. Гудлед відзначає, що од-

нією з головних вимог, які висуває суспільство до сучасної школи, є „оволодіння учнями базовими навиками та фундаментальними процесами (читання, письмо, мова, математичні поняття й дії); інтелектуальний розвиток (розвиток мислення, вміння вирішувати проблеми, здатність до самостійного судження й прийняття рішень); підготовка до вибору професії й подальшої освіти [там же].

Аналіз сучасного стану трудового навчання та професійної орієнтації учнів загальноосвітньої середньої школи виявляє певні проблеми, що стоять перед випускниками стосовно вибору та отримання професії [4]. Широка диференціація навчання старшокласників вимагає, крім загальноосвітньої підготовки учнів, створення в загальноосвітніх навчальних закладах відповідних умов для профільного і професійного навчання та всебічного вдосконалення профорієнтаційної роботи, яка в умовах сьогодення має враховувати освітні запити молоді та потреби регіонального ринку праці.

Суть змін освітньої політики бачимо у створенні динамічної моделі, де школа, професійно-технічні навчальні заклади, вищі навчальні заклади і взагалі освіта стають здатними до розвитку і оновлення, такими, що стимулюють випускника у свідомому виборі професії.

ВІЗИТКА

[<http://svpurst.crimea.ua>]

СВПУРСІТ має більш ніж п'ятдесятирічний досвід (з 1954 р.) з підготовки спеціалістів середньої ланки індустрії гостинності — фахівців кулінарного профілю та обслуговування в сфері туризму, забезпечує потребу в кваліфікованих робочих кадрах міста та Криму в цілому.

Є базою для апробації інноваційних проєктів:

- експериментальний педагогічний майданчик Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України,
- інформаційно-консультаційний бібліотечний центр (віртуальний і реальний), створений на початку 2007 р., що дозволяє майже 100% забезпечити навчальний процес.

Інформаційні й соціальні партнери: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України, ДНІБ ім. В.О. Сухомлинського, Європейська асоціація шкіл туристичного і готельного профілю (АЕНТ), інш.

Директор училища — Пальчук Марина Іванівна, к.п.н., доцент кафедри педагогіки Кримського республіканського інституту післядипломної педагогічної освіти, національний представник України в Європейській асоціації шкіл туристичного і готельного профілю (АЕНТ) [www.aeht.eu], кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, „Відмінник освіти України“, Заслужений робітник освіти АРК.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ничкало Н.Г. Развитие в Украине исследованій по проблемам педагогикі и психології профессионального образования на рубеже столетий.- К.: Наук. світ, 2001.- 67с.
2. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. Учебное пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров/ Под ред. Е.С. Полат.- 2-е изд., стер.- М.: Издат. центр „Академия“, 2005.- 272с.
3. Справочник мастера производственного обучения. Учебное пособие/ Под ред. Ю.Ф. Якубы, — 3-е изд., доп.- М.: Издат. центр „Академия“, 2003.- 352с.
4. Чекригін Б. Поєднання загальної середньої і професійної освіти // Професійно-технічна освіта.- 2005.- №3.- С.25-27
5. Goodlad I. What Schools Are For?.- Bloomington, 1994.- P.33

У ЯКИХ ГРОМАДЯНАХ ЗАЦІКАВЛЕНЕ НАШЕ СУСПІЛЬСТВО

Враховуючи унікальність та індивідуальність особистості, необхідно створювати умови для саморозвитку, самореалізації і самовиховання кожного члена суспільства. Це буде сприяти розвитку професійної самосвідомості — основи професійного становлення. Воно перед усім залежить від рівня розвитку мотиваційного компоненту. Відношення до професії, мотиви її вибору є надзвичайно важливими факторами в соціальному проєктуванні професійної кар'єри, спрямованої на підвищення престижу робочих професій, інтеграцію закладів професійно-технічної освіти зі старшою ступінню загальноосвітньої школи.

Ефективність процесу професійної орієнтації особистості визначається збігом психофізіологічних можливостей і вимог професійної діяльності — здатністю особистості до професійного розвитку, росту, професійної компетентності, оптимальної побудови своєї кар'єри.

Таким чином, **випускник сучасної школи**, який буде жити й працювати в ХХІ столітті, **повинен мати такі особистісні якості:**

- Гнучко адаптуватися в змінюваних життєвих ситуаціях, самостійно оволодіваючи необхідними знаннями, вмінно використовуючи їх на практиці для вирішення різних проблем, щоб протягом всього життя мати можливість знайти в ньому своє місце;
- самостійно критично мислити, вмінно побачити труднощі, які виникають в реальному світі, та знаходити шляхи їх раціонального подолання з використанням сучасних технологій;
- грамотно працювати з інформацією — вмінно збирати необхідні факти для дослідження певної задачі, аналізувати їх, висувати гіпотези вирішення проблем, робити необхідні узагальнення;
- бути комунікабельним, контактним в різних соціальних групах, вмінно працювати загалом в різних галузях;
- самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня [2, с.8].

Сучасне суспільство України зацікавлене в тому, щоб його громадяни були здатні самостійно, активно діяти, приймати рішення, гнучко орієнтуватися в змінюваних умовах життя. Для вирішення цієї загальної проблеми є необхідною послідовна реалізація особистісно орієнтовного підходу в навчанні та вихованні майбутніх громадян-робітників, і **важливим фактором особистісно орієнтовної освіти при цьому виступає професійна орієнтація учнів, основою якої є розуміння цілісної особистості учня з його емоційною, духовною сферою.**